

XVI. Benedek pápa homíliája

Az esti dicséret keretében, az Úr bemutatásának ünnepén

Szent Péter-Székesegyház

2010. február 2. (kedd)

Kedves Testvérek és Nővérek!

Jézus templomban való bemutatásának ünnepén Krisztus életének egyik olyan misztériumára emlékezünk, amely a mózesi törvény parancsával kapcsolatos. Ez ugyanis előírta a szülőknek, hogy elsőszülött gyermekük születése után negyven nappal menjenek fel a jeruzsálemi templomba, hogy felajánlják fiukat az Úrnak és az anya rituálisan megtisztuljon (vö. Es 13,1-2.11-16; Lv 12,1-8). Mária és József is elvégzik ezt a szertartást, felajánlanak – a törvény szerint – egy pár gerlicét vagy két galambfiókát. Ha a dolgok mélyére tekintünk, megértjük, hogy abban akkor maga Isten az, aki bemutatja elsőszülött Fiát az embereknek, az idős Simeon és Anna prófétaasszony szavain keresztül. Simeon ugyanis az emberiség „üdvösségének” hirdeti Jézust, „világosságnak” minden nép számára és „ellentmondás jelének”, mert feltárja a szívekben lakó gondolatokat. (vö. Lk 2,29-35). Keleten ezt az ünnepet *hüppapanté*nek, a találkozás ünnepének nevezték: Simeon és Anna ugyanis, akik találkoznak Jézussal a templomban, és felismerik benne a várva várt messiást, az emberiséget képviselik, amely találkozik Urával az egyházban. Később ez az ünnep nyugaton is elterjedt, elsősorban a fény szimbólumának előtérbe állításával, valamint a gyertyákkal (*candela*) való vonulással, amelyből az olasz *candelora* [vagy a „gyertyaszentelő”] elnevezés származik. E látható jellel azt akarjuk kifejezni, hogy az egyház hitben találkozik azzal, aki az „emberek világossága”, és hitének egész buzgóságával fogadja őt, hogy elvigye azt a „világosságot” a világnak.

E liturgikus ünnephez kapcsolódóan Tiszteletreméltó II. János Pál azt akarta, hogy – 1997-től kezdődően – ezt a napot sajátosan a megszentelt élet napjaként ünnepeljük meg. Isten Fiának önfelajánlása ugyanis – melyet a templomban való bemutatása jelképez – példakép minden ember számára, aki egész életét az Úrnak szenteli. Ennek a napnak hármas célja van: mindenekelőtt dicsérni az urat és hálát adni neki a megszentelt élet ajándékáért; másodsorban előmozdítani Isten egész népe körében a megszentelt élet ismeretét és megbecsülését; végezetül arra hívni mindazokat, akik életüket egészen az evangélium ügyének szentelték, hogy ünnepeljék meg a csodákat, melyeket az Úr bennük végbevitt. Köszönöm nektek, hogy ilyen sokan egybegyűltetek ezen az elsősorban nektek szentelt napon, és mindnyájatokat nagy szeretettel köszöntelek: szerzeteseket, szerzetesnőket és megszentelt személyeket, és szeretném kifejezni szívbeli hálám és nagyrabecsülésemet mindazért a jóért, amit Isten népének szolgálatában tesztetek.

A Zsidóknak írt levélből vett rövid olvasmány, melyet az előbb hallhattunk, jól egységbe foglalja azokat az okokat, amelyekből ez az évente visszatérő jelentős és szép ünnep eredeztethető, és érdemes elgondolkoznunk néhány szempontján. Ez a szöveg – csak versről van szó, ám ezek meglehetősen tömények – a

Zsidóknak írt levél második részét nyitja meg: bevezeti Krisztusnak mint főpapnak központi témáját. Tulajdonképpen a közvetlenül előtte lévő verset is figyelembe kellene vennünk, amely így szól: „Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten, Fia, legyünk állhatatosak a hit megvallásában” (Zsid 4,14). Ez a vers úgy állítja elénk Jézust, mint aki az Atyához megy fel; a rákövetkező pedig úgy mutatja be, mint aki alászáll az emberekhez. Krisztust tehát közvetítőként tárja elénk: valódi Isten és valódi ember, minthogy valóságosan hozzátartozik az isteni világhoz és az emberi világhoz egyaránt.

Tehát épp így és csak így, e hitből kiindulva, a Jézus Krisztusba, az egyetlen és végleges közvetítőbe vetett hit megvallásból kiindulva van értelme az egyházban a megszentelt életnek, a Krisztus által Istennek szentelt életnek. Egyedül akkor van értelme, ha Jézus valóságosan közvetítő Isten és ember között, máskülönben csak egy szublimálási vagy menekülési formáról lenne szó. Ha Krisztus nem lenne valóban Isten, és nem lenne egy időben teljesen ember, magának a keresztény életnek az alapja hiányozna, és még inkább: a férfi és a nő mindenfajta keresztény megszenteltség alapja hiányozna. A megszentelt élet ugyanis éppen az Isten és ember egymáskeresését tanúsítja és fejezi ki „erőteljesen”, azt a szeretetet, amely mozgatja őket. A megszentelt személy – léténél fogva – Isten felé vezető „hidat” jelent mindazok számára, akik találkoznak vele, magán túlra utal, önmagánál többet jelez. És ez éppen Jézus Krisztusnak, az Atya megszenteltjének erejében megy végbe. Ő az alap! Ő, aki osztozott törekénységünkben, hogy mi részesedhessünk az ő isteni természetében.

A szöveg nem is annyira a hitet, hanem inkább a „bizalmat” hangsúlyozza, amellyel a „kegyelem trónjához” járulhatunk, mivel a mi főpapunk maga is „hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett”. Őhöz járulhatunk, hogy „irgalmat találjunk”, „kegyelmet kapjunk” e „segítséget, amikor rászorultunk”. Úgy tűnik nekem, hogy ezek a szavak mély igazságot rejtenek és nagy megerősítést jelentenek számunkra, nekünk, akik egy különleges megszenteltség ajándékát és feladatát kaptuk az egyházban. Különösképpen rátok gondolok, kedves testvéreim és nővéreim. Ti bizalommal telve járultatok a „kegyelem trónjához”, aki maga Krisztus, az ő keresztjéhez, az ő szívéhez, az ő isteni jelenlétéhez az Oltáriszentségben. Mindnyájan úgy közelítették hozzá, mint a tiszta és hűsége szeretet forrásához, egy oly hatalmas és szép szeretetéhez, amely mindent megér, sőt többet is, mint amink van, mert hiszen egy egész élet sem elég annak viszonzására, ami Krisztus és amit értünk tett. De ti hozzá mentetek, és nap nap után őhöz járultok, hogy segítségre leljetek, amikor rászorultok és a próbatétel óráján.

A megszentelt személyek különösképpen is arra kaptak meghívást, hogy tanúsítsák az Úrnak ezt az irgalmát, amelyben az ember megtalálja üdvösségét. A megszentelt személyek élő tapasztalatot szereztek Isten megbocsátásáról, mert abban a tudatban élnek, hogy ők megmentett emberek, tudják, hogy akkor nagyok, amikor megvallják kicsinységüket, tudják és érzik, hogy Isten szentsége megújítja és körülöleli őket, amikor elismerik vétkeiket. Ezért – a mai ember számára is – a megszentelt élet kiváltságos iskolája marad a „szívbeli töredelemnek”, nyomorúságunk alázatos megvallásának, de ezzel párhuzamosan az

Isten irgalmába és az ő soha el nem hagyó szeretetébe vetett bizalom iskolája is marad. És minél inkább közelebb megy valaki Istenhez, minél inkább a közelben él, annál hasznosabb lesz mások számára. A megszentelt személyek nemcsak maguknak tapasztalják meg Isten kegyelmét, irgalmát és bocsánatát, hanem testvéreik számára is, minthogy az a feladatuk, hogy szívükön hordják embertársaik aggodalmait és vágyait, kiváltképp azokat, akik távol vannak Istentől. Különösképpen a klauzúrában élő közösségek – annak sajátos vállalásával, hogy hűségesen „az Úr mellett állnak”, a „kereszt alatt állnak” – gyakorta megélik ezt a helyettesítő szerepet: egyesülnek a szenvedő Krisztussal, magukra veszik mások szenvedéseit és megpróbáltatásait, és örömmel ajánlanak fel mindent a világ üdvösségéért.

Végezetül, kedves barátaim, szeretnénk az Úrhoz intézni a hála és dicséret himnuszát magáért a megszentelt életért. Ha nem lenne, mennyivel szegényebb lenne a világ! Hasznossága felületes értékelésén túl a megszentelt élet éppen azért fontos, mert az ingyenesség és a szeretet jele, s ez még inkább így van egy olyan társadalom, amelyet az a veszély fenyeget, hogy elnyeli a pillanatnak élés és a hasznosság örvénye (vö. *Vita consecrata* apostoli buzdítás, 105). A megszentelt élet viszont a szeretet túlcsofordulásáról tesz tanúságot, amely saját életünk „elvesztésére” sarkall, válaszként az Úr túlcsoforduló szeretetére, aki elsőként „vesztette el” életét értünk. E percben azokra a megszentelt személyekre gondolok, akik érzik az emberi megbecsülésben szűkös mindennapi erőfeszítés terhét, gondolok az idős, beteg szerzetesekre s mindazokra, akik nehézségekkel küzdenek apostoli szolgálatukban... Senki sem hasztalan közülük, mert az Úr a „kegyelem trónjához” kapcsolja őket. Inkább értékes adományok ők az egyház, illetve az Istenre és az ő szavára szomjas világ számára.

Bizalommal és megbecsüléssel eltelt szívvel újítsuk meg tehát mi is önmagunk teljes önátadásának mozdulatát, és „ajánljuk fel magunkat a templomban”. A papság éve pedig a pap szerzeteseknek legyen újabb alkalom arra, hogy elszántabban járják a megszentelődés útját, és minden megszentelt személynek pedig legyen ösztönzés arra, buzgó imájukkal kísérjék és támogassák az ő szolgálatukat. Ebben a kegyelmi esztendőnek lesz egy csúcspontja Rómában, júniusban, amikor a papok nemzetközi találkozására kerül sor, amelyre hívom mindazokat, akik a szent szolgálatot végzik. Járuljunk a háromszor szent Istenhez, hogy felajánljuk személyesen s közösségileg életünket és megszentelt férfiakként és nőkként Isten országáért kapott küldetésünket. Végezzük ezt a belső cselekvést szoros lelki kapcsolatban Szűz Máriával: szemléljük őt, aki bemutatja a gyermek Jézust a templomban, és tiszteljük őt, mint az első és tökéletes megszentelt asszonyt, akit az az Isten hordoz karjában, akit ő hordoz karjában; tiszteljük őt, mint szüzet, szegényt és engedelmet, aki egészen nekünk adja magát, mert ő egészen Istené. Az ő iskolájába járva és az ő anyai segítségét élvezvén mondjuk ki újra, hogy „íme, itt vagyok”, és újítsuk meg „fiat”-unkat. Ámen.

(Tózsér Endre SP fordítása)

